

**คุณภาพของงบการเงินกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์**
Quality of Financial Reporting and Ability to Accessing Funding
of Community Enterprise Entrepreneurs in Prachuap Khiri Khan Province

กาญจนา มงคลนิพัทธ์^{1*} วรณ วังศ์อรุณ² นิตยา มณีนาคร³ กาญจนา ประกอบแสง⁴

^{1,2,3} มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ⁴นักวิจัย

Kanjana Mongkolniphath^{1*} Wiworn Wongarun² Nittaya Maneenak³ Kanjana Prakobsaeng⁴

^{1,2,3}Rajamangala University of Technology Rattanakosin, ⁴Researcher

Corresponding Author E-mail: Kanjana.m@rmutr.ac.th

(วันที่รับบทความ: 20 มีนาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ 22 กรกฎาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ: 4 สิงหาคม 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน 2) ระดับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และ 3) ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 ราย เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถเข้าใจได้ มีผลกระทบต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .966 และตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 93.3 จึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการ SMEs ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน และสามารถเติบโตในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: คุณภาพของงบการเงิน, ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน, ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

This research aimed to examine 1) the level of knowledge and understanding of the quality of financial statements, 2) the level of access to funding sources and 3) the impact of this knowledge and understanding on the ability of SMEs entrepreneurs in prachuap Khiri Khan province to access funding sources. The study focused on a sample group of 330 participants, utilizing a questionnaire as the primary research instrument. The data analysis employed statistical methods including mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research results revealed that 1) the level of knowledge and understanding regarding the quality of financial statements was at a high level. 2) The level of opinions regarding the ability to access funding sources was at a high level and 3) knowledge and understanding of financial statement quality specifically concerning relevance to decision-making, fair representation, comparability, verifiability, timeliness, and understandability had a statistically significant positive impact on accessing funding sources at a significance level of .01 with a multiple

correlation coefficient of .966, all independent variables accounted for 93.3 percent of the variance in the dependent variable. This highlights the crucial necessity for small business owners to deeply understand the quality of their financial statements and to consistently improve their financial reporting. By doing so, they can unlock more funding opportunities, ensuring a healthy cash flow and promoting long-term growth for their enterprises.

Keywords: Quality of Financial Statements, Ability to Access Funding Sources, SMEs

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) คิดเป็นร้อยละ 95 ของธุรกิจทั้งหมดในประเทศ ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการผลิต การค้า และธุรกิจบริการ ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาธุรกิจขนาดใหญ่ และเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ ในเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2567 มีผู้ประกอบการ SMEs ทั้งหมด 3,225,743 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2567) แต่ในระบบข้อมูลสินเชื่อจากธนาคารแห่งประเทศไทยมีจำนวนไม่ถึงครึ่งที่เข้าถึงสินเชื่อเพื่อธุรกิจในระบบของสถาบันการเงิน เนื่องจากมีทุนและความสามารถในการแข่งขันจำกัด ไม่มีข้อมูลประวัติทางการเงินเพียงพอ และไม่มีหลักประกัน ซึ่งที่ผ่านมาภาครัฐและธนาคารแห่งประเทศไทยมีการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ได้แก่ การพัฒนาบริการทางการเงินที่เหมาะสมกับ SMEs รายย่อย การสนับสนุนสภาพคล่องให้แก่ SMEs ในช่วงวิกฤต และการค้าประกันสินเชื่อโดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม แต่ผู้ประกอบการ SMEs ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมข้อมูลในส่วนต่าง ๆ เช่น งบการเงิน ข้อมูลรายการเคลื่อนไหวของบัญชีธนาคาร การวิเคราะห์ข้อมูล financial scoring เป็นต้น ซึ่งแหล่งเงินทุนที่ SMEs ใช้มาจากหลายแหล่ง กรณีที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและวิสาหกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินทุนในระบบ ทั้งธนาคารพาณิชย์และธนาคารเฉพาะกิจ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ถ้าเป็นวิสาหกิจรายย่อยจะใช้สินเชื่อระบบเนื่องจากขาดหลักประกัน

สถาบันการเงินส่วนใหญ่จะพิจารณาข้อมูลเฉพาะ Financial Data เช่น งบกำไรขาดทุน 2-3 ปี โดยพิจารณาเลือกผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูงก่อนเสมอ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2562) ข้อมูลในงบการเงินจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้ประกอบการต้องนำไปใช้ประกอบการขอสินเชื่อกับสถาบันการเงิน ข้อมูลดังกล่าวต้องจัดทำด้วยความถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่การเงิน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูล (Information risk) และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้งบการเงิน (ศิลปพร ศรีจันทพร, 2559)

จากการศึกษาในอดีต พบว่า ปัญหาที่ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ไม่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงิน มักเกิดจากความไม่เข้าใจของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย บัญชีกระแสเงินสด ส่งผลให้เกิดกรณีของงบการเงินไม่เป็นไปตามความจริง มีความคลาดเคลื่อน (เบญจมาศ โคตรหนองบัว และคณะ, 2561) ผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบปัญหาที่ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้จากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านการบัญชี ไม่สามารถกำหนดหรือคำนวณต้นทุนของธุรกิจได้อย่างถูกต้อง โดยผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่จ้างสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีและปิดงบการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2562) พบสาเหตุที่ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ประสบกับข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นสถาบันการเงิน ได้แก่ 1) ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน 2) ไม่มีประสิทธิภาพ 3) ไม่มีข้อมูลการเดินบัญชีกับสถาบันการเงิน และ 4) งบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและหาคำตอบเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของงบการเงินกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้เมื่อผู้ประกอบการ SMEs มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในกระบวนการจัดการทางการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ทันเวลา ส่งผลให้งบการเงินมีคุณภาพ เมื่องบการเงินของกิจการมีคุณภาพ กิจการสามารถทราบสถานะทางการเงินของตนเองเพื่อ

นำไปใช้ในการวางแผน การควบคุม การตัดสินใจทางธุรกิจ และใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอสินเชื่อกับสถาบันการเงิน เมื่อกิจการได้รับอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงินจะส่งผลให้กิจการมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอทำให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน สามารถชำระหนี้สินได้ตามกำหนดเวลา สามารถดำเนินกิจการได้อย่างราบรื่น (พัชรិ พระสงฆ์ และคณะ, 2565) และสร้างความเติบโตในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องคุณภาพของงบการเงินกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน และความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน

งบการเงินถือเป็นข้อมูลทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการที่ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ภายในกิจการ รวมถึงการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการบริหารงาน งบการเงินจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินอย่างแท้จริงเมื่องบการเงินนั้นมีคุณภาพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563) คุณภาพของงบการเงิน หมายถึง ลักษณะเชิงคุณภาพที่บ่งบอกว่าข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน งบการเงินดังกล่าวต้องให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ มีความครบถ้วน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ สะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง และมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้หลากหลายกลุ่มทั้งผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการเงิน ฯลฯ

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2563) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีกำหนดลักษณะเชิงคุณภาพ (Qualitative Characteristics) ของข้อมูลในงบการเงินที่มีประโยชน์ว่าต้องมีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน (Fundamental Qualitative Characteristics) และลักษณะเชิงคุณภาพเสริม (Enhancing Qualitative Characteristics) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายความว่า ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้ เช่น นักลงทุนนำข้อมูลผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแล้วในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีปัจจุบันมาเปรียบเทียบกับปีก่อน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในอดีตและคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต เป็นต้น
2. ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) หมายความว่า ข้อมูลในงบการเงินที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมต้องแสดงเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจแทนที่จะเป็นรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ข้อมูลในงบการเงินที่มีความเป็นกลาง (Neutral) ต้องแสดงผลของข้อมูลโดยไม่มีอคติและความลำเอียง (Unbiased) รวมถึงข้อมูลนั้นต้องนำเสนอไว้อย่างครบถ้วน (Completeness) และปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) ในการนำเสนอข้อมูล (ณัฐภัทร หงส์พงษ์, 2560)
3. ความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability) ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากหลายทางเลือกได้มากยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลในงบการเงินที่คล้ายกันของกิจการอื่นสำหรับรอบระยะเวลาเดียวกัน (Cross-Sectional Analysis) หรือโดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลในงบการเงินที่คล้ายกันของกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลารายงานอื่น (Time-Series Analysis or Trend Analysis) (อุมวดี เดชธำรง และนาริรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์, 2561)

4. ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) หมายความว่าข้อมูลในรายงานทางการเงินต้องสามารถตรวจสอบได้ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน อีกทั้งต้องมีการจัดประเภทรายการและนำเสนอข้อมูลในงบการเงินไว้อย่างถูกต้องเหมาะสมและชัดเจน ตลอดจนข้อมูลในรายงานทางการเงินจะมีประโยชน์หากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับรายงานทางการเงินในระดับที่ต่างกันสามารถพิสูจน์ยืนยันข้อมูลได้ตรงกัน (กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์ และขวัญฤดี ตันตระกูล, 2560)

5. ความทันเวลา (Timeliness) หมายถึง การมีข้อมูลในงบการเงินพร้อมให้ผู้ซึ่งการเงินใช้ข้อมูลนั้นได้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้อย่างทันทั่วทั้ง (มณีวรรณ ศรีปาน, 2564)

6. ความสามารถเข้าใจได้ (Understandability) ผู้ใช้ข้อมูลในงบการเงินสามารถดูข้อมูลและเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องแปลความหมายนั้นแสดงว่าข้อมูลในงบการเงินจะต้องมีความถูกต้องเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และเป็นไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (มณีวรรณ ศรีปาน, 2564)

อุมาวดี เตชะธำรง และนาริรัตน์ ภักดีศรีวิรัช (2561) ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกของประเทศไทย พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยภาพรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยด้านความทันเวลา ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และด้านความสามารถเข้าใจได้

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2566) ได้ศึกษาและจัดทำรายงานสถานการณ์ MSME ปี 2566 โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และขนาดย่อย หรือ MSME จำนวน 2,670 ราย จาก 6 ภูมิภาค พบว่า ร้อยละ 86.1 ของ MSME มีแหล่งกู้ยืมมาจากในระบบสถาบันการเงิน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดอยู่ในช่วง 50,000 บาท – 100,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในช่วงร้อยละ 6 – 8 และปัญหาสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ MSME ได้แก่ 1) อัตราดอกเบี้ยสูงร้อยละ 32.5 2) ขาดข้อมูลข่าวสารจากแหล่งเงินทุนร้อยละ 13.0 3) เครดิตไม่ผ่านร้อยละ 11.7 4) ขั้นตอนการยื่นกู้ยุ่งยาก และอนุมัติล่าช้าร้อยละ 11.7 และ 5) ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันร้อยละ 11.5 เป็นต้น

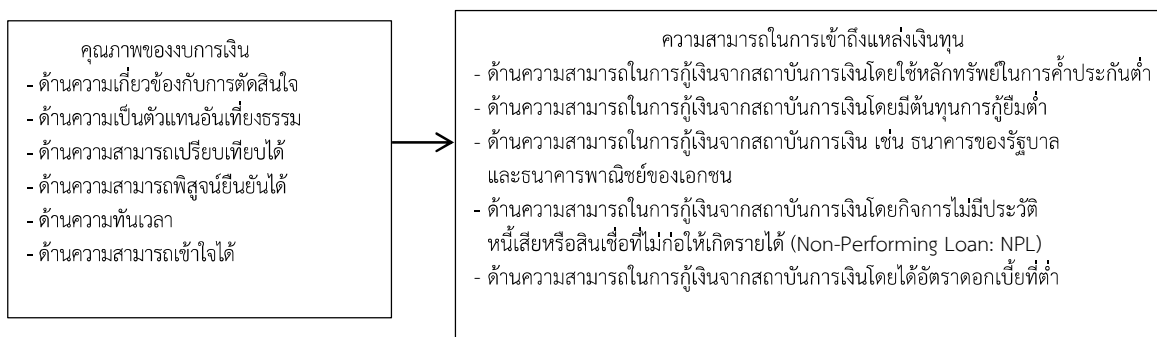
ปราณี จิระกิตติเจริญ และคณะ (2566) ศึกษาโครงการนำร่อง เสริมศักยภาพ SMEs เพิ่มโอกาสเข้าถึงสินเชื่อ โดยศึกษาผู้ประกอบการ SMEs ใน 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และพะเยา) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยาก ได้แก่ 1) SMEs มีต้นทุนในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสินเชื่อที่สูงกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ สะท้อนจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธุรกิจขนาดเล็กต้องรับภาระต้นทุนดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 8.2 ต่อปี ในขณะที่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่มีภาระต้นทุนดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 6.9 และร้อยละ 5.6 ต่อปี ตามลำดับ 2) มูลค่าสินเชื่อของ SMEs มีขนาดเล็ก สถาบันการเงินมองว่าไม่คุ้มต้นทุนการปล่อยสินเชื่อ เนื่องจากการวิเคราะห์เครดิตและรวบรวมเอกสารของธุรกิจแต่ละขนาดไม่แตกต่างกัน แต่ SMEs มีวงเงินสินเชื่อขนาดเล็ก อีกทั้งมีความเสี่ยงที่จะเป็นหนี้เสียสูง จึงไม่คุ้มกับต้นทุนการปล่อยสินเชื่อ และ 3) ไม่มีหลักประกัน SMEs มักมีสินทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ เพราะต้องการวงเงินสูงเพื่อการรองรับการเติบโตของธุรกิจ ซึ่งแหล่งเงินทุนในระบบจะมีบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เข้ามาช่วยค้ำประกันสินเชื่อให้ แต่ผลที่ตามมาคือทำให้ SMEs มีต้นทุนการกู้ยืมที่เพิ่มขึ้นจากค่าธรรมเนียม และค่าดำเนินการในการค้ำประกันสินเชื่อ เป็นต้น

พัชรี พระสงฆ์ และคณะ (2565) ศึกษาการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาคการผลิต การค้า และการบริการ มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำมากที่สุด รองลงมาคือสามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำ สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันต่ำ สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีต้นทุนต่ำ สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงิน และขั้นตอนในการขออนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงินมีความรวดเร็ว สะท้อนให้เห็นว่ายังมีวิสาหกิจอีกจำนวนมากที่ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอก โดยเหตุผลส่วนใหญ่ พบว่าเกิดจากปัญหาขั้นตอนในการอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงิน และการใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกัน

หทัยกาญจน์ ไชยวงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและงบการเงินกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ชายแดน พบว่าภาพรวมของคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการใช้บริการสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ของรัฐและธนาคารของรัฐบาล และธนาคารพาณิชย์ของเอกชน เมื่อผู้ประกอบการ SMEs มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินมากขึ้นเท่าใด ยิ่งจะส่งผลให้เกิดการใช้บริการสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารทั้งของภาครัฐและเอกชนมากขึ้น กล่าวคือผู้ประกอบการสามารถใช้งบการเงินได้อย่างเข้าใจและประยุกต์เนื้อหามาตรฐานการรายงานทางการเงินได้อย่างลึกซึ้งจนสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติในกระบวนการจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องทำให้สามารถตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนส่งผลให้เกิดการใช้บริการสถาบันการเงินมากขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยได้พัฒนาสมมติฐานการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

คุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถเข้าใจได้ มีผลกระทบในทางบวกต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 1,852 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2567)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คำนวณจากระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรของ Yamane (1973) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 ราย ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยเริ่มต้นจากการเลือกผู้ประกอบการ SMEs ที่จะแจกแบบสอบถามอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้ประกอบการ SMEs ที่เลือกสำหรับการเก็บข้อมูล ได้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเนื่องจากต้องนำส่งงบการเงินให้กับหน่วยงานที่กำกับดูแลในทุกรอบระยะเวลาบัญชี โดยเก็บข้อมูลจากฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (DBD Datawarehouse) และใช้วิธีสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) จากข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม 2567 ซึ่งเป็นช่วงหลังจากที่ผู้ประกอบการ SMEs ได้นำส่งงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชี 2566 แล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แบบประมาณค่า 5 ชั้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ลักษณะของกิจการ ได้แก่ รูปแบบของกิจการ จำนวนพนักงาน และวิธีการจัดทำบัญชี ส่วนที่ 2 ข้อ

คำถามคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถเข้าใจได้ ส่วนที่ 3 ข้อคำถามการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกิจการ ได้แก่ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารของรัฐบาล และธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยกิจการไม่มีประวัติหนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL) และด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ พร้อมข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด ที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง .69 – 1.00 ซึ่งคุณภาพรายข้อมีมากกว่าร้อยละ .50 ย่อมแสดงให้เห็นว่าคำถามของแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปใช้ จากนั้นทำการทดสอบ Try-out จากผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 30 ราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีคะแนนอยู่ระหว่าง .89 - .96 ซึ่งอยู่ในระดับมากกว่าร้อยละ .70 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรกลุ่มตัวอย่างได้ (Hair et al., 2010)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) โดยแบ่งลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือเก็บตัวอย่าง จำนวน 330 ราย 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมจากงานวิจัย บทความ วารสาร เอกสารต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ SMEs ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของงบการเงินกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว จึงใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression analysis OLS)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการในรูปแบบของบริษัท คิดเป็นร้อยละ 87.88 และเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 12.12 มีพนักงานจำนวนน้อยกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 82.73 และมีพนักงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.27 สำหรับวิธีการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่มีการจ้างสำนักงานบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ คิดเป็นร้อยละ 90.61 และจัดทำบัญชีเอง คิดเป็นร้อยละ 9.39

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน

คุณภาพของงบการเงิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (X_1)	4.16	.65	มาก
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (X_2)	4.12	.75	มาก
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ (X_3)	4.14	.73	มาก
ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (X_4)	4.13	.74	มาก
ด้านความทันเวลา (X_5)	4.25	.68	มากที่สุด
ด้านความสามารถเข้าใจได้ (X_6)	4.14	.71	มาก
รวม	4.16	.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .54) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความทันเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถเข้าใจได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยใช้หลักทรัพย์สินในการค้ำประกันต่ำ (Y_1)	4.06	.86	มาก
ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ (Y_2)	4.14	.78	มาก
ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารของรัฐบาล และธนาคารพาณิชย์ของเอกชน (Y_3)	4.23	.73	มากที่สุด
ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยกิจการไม่มีประวัติหนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL) (Y_4)	4.11	.81	มาก
ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ (Y_5)	4.20	.78	มาก
รวม	4.15	.55	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .55) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารของรัฐบาล และธนาคารพาณิชย์ของเอกชน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยมีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยกิจการไม่มีประวัติหนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL) และ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยใช้หลักทรัพย์สินในการค้ำประกันต่ำ อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คุณภาพของงบการเงิน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถเข้าใจได้ และตัวแปรตาม ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อทดสอบงานวิจัยในแง่ของการเกิดปัญหา Multicollinearity พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของตัวแปรอิสระ ($X_1 - X_6$) และตัวแปรตาม (Y) มีค่าระหว่าง .277 - .737 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน .80 บ่งชี้ว่าไม่มีภาวะที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป และตรวจสอบค่า Tolerance ของตัวแปรพยากรณ์มีค่าอยู่ระหว่าง .160 - .651 และค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.535 - 6.239 เป็นไปตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2019) ที่กำหนดให้ค่า VIF ไม่ควรเกิน 10 และค่า Tolerance ไม่ควรต่ำกว่า .1 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นต่อกันในระดับที่ไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity แสดงผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของงบการเงิน (X) จำแนกรายด้าน ($X_1 - X_6$) กับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Y)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y	Tolerance	VIF
X_1	1							.651	1.535
X_2	.579**	1						.326	3.069
X_3	.480**	.737**	1					.160	6.239
X_4	.383**	.695**	.721**	1				.204	4.904
X_5	.308**	.457**	.553**	.560**	1			.211	4.730
X_6	.277**	.280**	.304**	.283**	.718**	1		.284	3.516
Y	.668**	.709**	.735**	.714**	.722**	.572**	1	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นต่อกันในระดับที่ไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถเข้าใจได้ มีผลกระทบในทางบวกต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 4 ตารางผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		t	p
	β	Beta		
คุณภาพของงบการเงิน				
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (X ₁)	.277	.227	15.338**	.000
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (X ₂)	.221	.173	8.624**	.000
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ (X ₃)	.097	.074	2.680**	.008

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		t	p
	β	Beta		
คุณภาพของงบการเงิน				
ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (X ₄)	.358	.267	11.085**	.000
ด้านความทันเวลา (X ₅)	.075	.064	2.344*	.020
ด้านความสามารถเข้าใจได้ (X ₆)	.256	.189	9.314**	.000
Constant = .010 R = .966 R ² = .933 Adj R ² = .931 df1 = 6 df2 = 323 SE = .145 F = 752.91				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่าเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .966 แสดงว่าตัวแปรคุณภาพของงบการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับมาก (หทัยกาญจน์ ไชยวงศ์, 2562) เมื่อวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนจากตาราง ANOVA พบว่ามีค่านัยสำคัญน้อยกว่า .05 แสดงว่าคุณภาพของงบการเงินและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงจึงสามารถนำมาทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพบว่าคุณภาพของงบการเงินด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มากที่สุด ($\beta = .358$, $p < .05$) รองลงมา คือ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ($\beta = .277$, $p < .05$) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ($\beta = .256$, $p < .05$) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ($\beta = .221$, $p < .05$) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ($\beta = .097$, $p < .05$) และด้านความทันเวลา ($\beta = .075$, $p < .05$) ตามลำดับ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน และได้สมการพยากรณ์คุณภาพของงบการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = .010 + .227X_1 + .173X_2 + .074X_3 + .267X_4 + .064X_5 + .189X_6$$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง คุณภาพของงบการเงินกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถสรุปการอภิปรายผลได้ ดังนี้

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ประกอบด้วย ด้านความทันเวลา ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และด้านความสามารถเข้าใจได้ เพื่อใช้ในการจัดทำและนำเสนอ งบการเงินให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และทันเวลา ทั้งนี้เมื่อผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินก็จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผน การควบคุม การตัดสินใจทางธุรกิจ และใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอสินเชื่อกับสถาบันการเงินได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอุมาวดี เดชธำรง และนาริรัตน์ ภักดีศรีวิรัช (2561) ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ประกอบด้วย ด้านความทันเวลา ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถเข้าใจได้ ทั้งนี้ข้อมูลจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเมื่อผู้ใช้ได้รับข้อมูลนั้นทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจได้อย่างทันทั่วทั้งนี้ โดยข้อมูลในงบการเงินนั้นต้องสามารถเปรียบเทียบกันได้ สามารถพิสูจน์ยืนยันและสามารถเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องแปลความหมาย นั้นแสดงว่าข้อมูลในงบการเงินจะต้องมีความถูกต้อง เที่ยงธรรม เชื่อถือได้

(มณีวรรณ ศรีปาน, 2564) ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขันภายใต้สภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางการแข่งขันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความเห็นด้วยกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ประกอบด้วย ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยมีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารของรัฐบาล และธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยกิจการไม่มีประวัติหนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ โดยผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ต้องใช้ข้อมูลในแต่ละด้านเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมให้กับธุรกิจเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของพัชรี พระสงฆ์ และคณะ (2565) ได้ศึกษาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ระดับความคิดเห็นของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการผลิต การค้า และการบริการโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) ประกอบด้วย สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำมากที่สุด สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำ สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันต่ำ สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีต้นทุนต่ำ สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงิน และขั้นตอนในการขออนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงินมีความรวดเร็ว ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากความแตกต่างเชิงพื้นที่ซึ่งมีระบบเศรษฐกิจและบริบทที่แตกต่างกัน

ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพของงบการเงินเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยศึกษาเป็นรายด้านประกอบด้วย ด้านความทันเวลา ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และด้านความสามารถเข้าใจได้ ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ประกอบด้วย ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยใช้หลักทรัพย์ ในการค้ำประกันต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารของรัฐบาล และธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยกิจการไม่มีประวัติ หนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และด้านความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของหทัยกาญจน์ ไชยวงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและงบการเงินกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ชายแดน พบว่า ภาพรวมของคุณภาพรายงานทางการเงินส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการใช้บริการสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ของรัฐและธนาคารของรัฐบาลและธนาคารพาณิชย์ของเอกชน โดยผู้ประกอบการที่จัดทำงบการเงินได้อย่างมีคุณภาพจะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้มากขึ้น

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าเมื่อผู้ประกอบการ SMEs สามารถจัดทำข้อมูลและนำเสนองบการเงินที่มีคุณภาพตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์อันประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ จะสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ (สถาบันการเงิน) ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำเสนองบการเงินที่มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลาจะช่วยให้ธุรกิจสามารถทราบสถานะทางการเงินของตนเอง และที่สำคัญสามารถนำไปเป็นหลักฐานในการขอสินเชื่อกับสถาบันการเงิน ทำให้ธุรกิจมีเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้ประกอบการ SMEs จะมีการนำเสนองบการเงินที่มีคุณภาพ แต่อาจยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เนื่องจากการพิจารณาสินเชื่อของสถาบันการเงินมีหลักเกณฑ์การพิจารณาหลายประการ ได้แก่ การตรวจสอบประวัติทางการเงินในเครดิตบูโร ประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ ระยะเวลาการประกอบกิจการ การใช้หลักประกัน เป็นต้น (พัฒน์นัต์ บุญญาพวงศ์ และคณะ, 2564) ผู้ประกอบการ SMEs ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวร่วมด้วย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของงบการเงินทั้งด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเปรียบเทียบกันได้ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความทันต่อเวลา และด้านความเข้าใจได้ ด้วยการจัดทำข้อมูลและนำเสนองบการเงินที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้มากขึ้น
2. ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ควรให้ความสำคัญกับประเด็นอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคุณภาพงบการเงิน ได้แก่ ประวัติทางการเงินในเครดิตบูโรควรมีประวัติทางการเงินที่ดี และต้องไม่เคยผิดนัดชำระ ต้องมีประสบการณ์ในการทำธุรกิจต้องมีระยะเวลาการประกอบกิจการมายาวนาน และสัดส่วนของหนี้สินของกิจการจะต้องไม่เกินกว่าส่วนของทุน เพราะประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นสถาบันการเงินทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจมีผลต่อคุณภาพของงบการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในมุมมองของผู้บริหาร เพื่อให้ข้อมูลในงบการเงินใช้ประโยชน์ได้ในแง่ของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
2. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาถึงผลกระทบหรือปัจจัยด้านอื่นที่มีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม เช่น หน่วยงานภาครัฐ ปัจจัยภายในขององค์กร เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลและคุณภาพของงบการเงินกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์ และขวัญฤดี ตันตระกูล (2560). คุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค. *วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 1(3), 51-64.
- ณัฐภัทร หงส์พงษ์. (2560). ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปราณี จิระกิตติเจริญ, ศรีนยา อธิรณไพญ์, และเบญจมาภรณ์ อมรเลิศพานิช. (2566). รายงานวิจัยเรื่อง *โครงการนำร่องเสริมศักยภาพ SMEs เพิ่มโอกาสเข้าถึงสินเชื่อ*. ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- เบญจมาศ โคตรหนองบัว, กรวิทย์ ตันศรี, และกฤษฏ์ จุลเกษม. (2561). รายงานการวิจัยเรื่อง *การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs: กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- พัชร พะสงฆ์, เฉลิมเกียรติ รุ่งเล็ก, และอรัญญา จินาชาญ. (2565). การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช. *Journal of Management Sciences*, 1(1), 39-55.
- พัฒน์นัฏ บัญญาบุบผะ, นัยอมิ่ง มาหามะ, และสวัสดิ์ ไหลภรณ์. (2564). ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: กรณีศึกษาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. *Chiang Mai University Journal of Economics*, 25(1), 38-61.
- มณีวรรณ ศรีปาน. (2564). *สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2559). บริหารจัดการ SMEs ด้วยบัญชี. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 12(36), 85-92.

- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). *กรอบแนวคิดการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุงใหม่) สรุปการเปลี่ยนแปลง*. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2566 จาก <https://www.fap.or.th/Article/Detail/66976>.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2562). *รายงานการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของ SME ด้วยข้อมูลด้านที่ไม่ใช่การเงิน (non-financial data) ภายใต้งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. สืบค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2567 จาก https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2021/02/2019_09_การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของ-SME-ด้วยข้อมูลด้านที่ไม่ใช่การเงิน.pdf.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2566). *รายงานสถานการณ์ MSME ปี 2566*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2567 จาก https://www.sme.go.th/uploads/file/20240520-095856_รายงานสถานการณ์_MSME_2566.pdf.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2567). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เดือนกันยายน 2567*. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2567 จาก https://www.sme.go.th/uploads/file/20241030-174334_MSMEReport_09_2024_F.pdf.
- หทัยกาญจน์ ไชยวงศ์. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและงบการเงิน กับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ชายแดน*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อุมาวดี เดชธำรง และนารีรัตน์ ภักดีศรีวิรัช. (2561). ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 8(1), 1-9.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis*. (7th ed.). Pearson.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis*. (8th ed.). Pearson.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. (3rd ed.). Harper & Row.